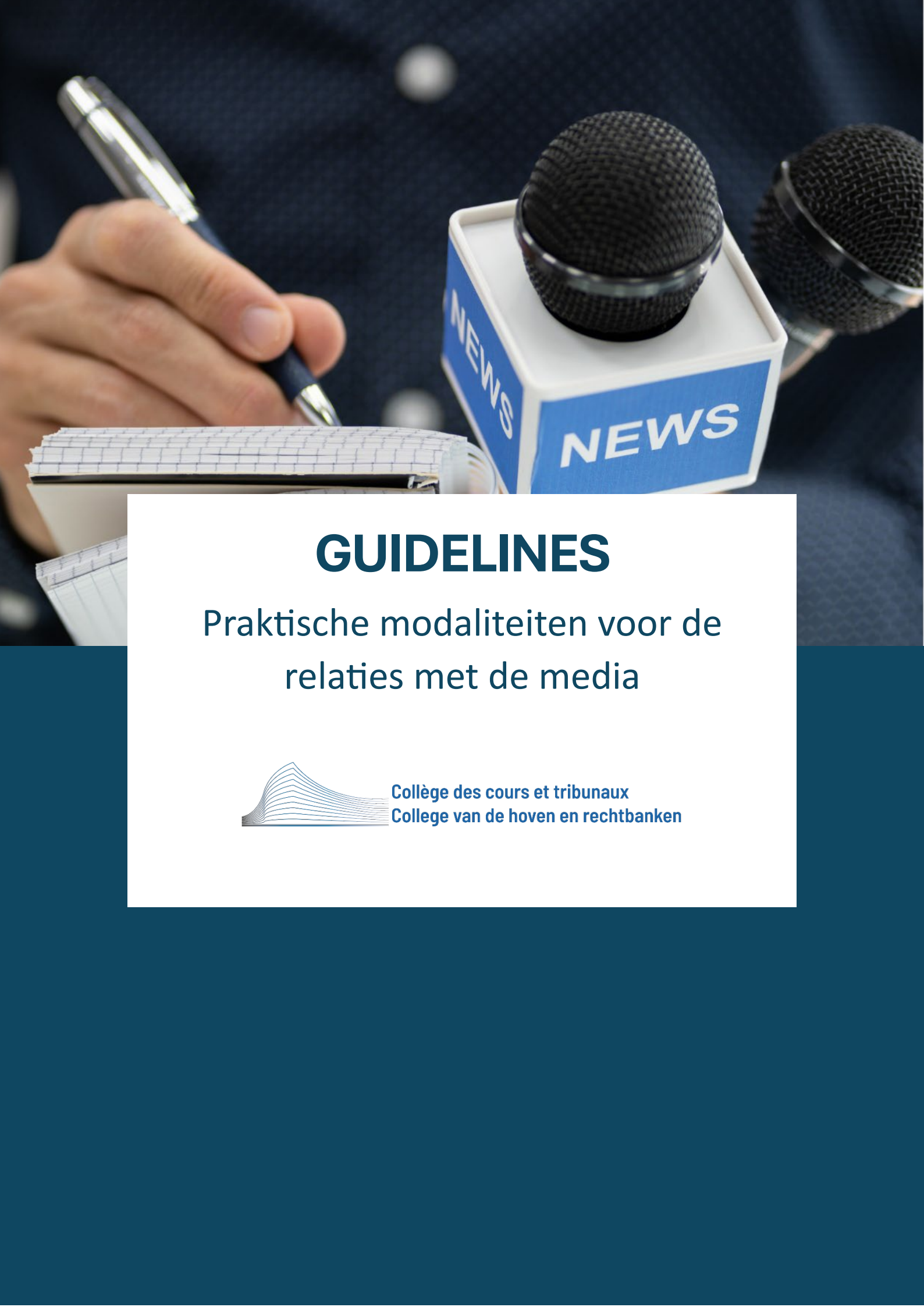
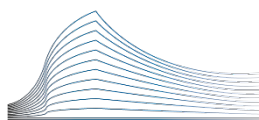

GUIDELINES

Praktische modaliteiten voor de
relaties met de media

Collège des cours et tribunaux
College van de hoven en rechtbanken

Inhoudstafel

Inleiding.....	2
1. Wie communiceert met de pers?.....	3
Woordvoerder van het College van de hoven en rechtbanken (CHR)	3
Persattaché	3
Persrechter.....	3
De rechtbanken en het Openbaar Ministerie: wie communiceert wanneer?	4
2. Praktische modaliteiten.....	6
Toegang tot de rechtbank en de zittingszalen	6
Plaatsen voor de pers	6
Audiovisuele opnames	7
Persportaal.....	7
Zittingsrollen.....	8
Persberichten	8
Consulteren van vonnissen en arresten gepubliceerd op het persportaal.....	9
Consulteren van specifieke vonnissen en arresten	10
Medewerking aan televisieprogramma's of documentaires	11
Wat als de pers deze guidelines niet naleeft?	12
3. Relevante wettelijke bepalingen.....	13
Gerechtelijk wetboek	13
Wetboek van strafvordering.....	17
Strafwetboek	19
Wet van 5 mei 2014 betreffende de internering	20

Inleiding

Onze samenleving stelt steeds hogere eisen aan transparantie en communicatie. Burgers zijn mondiger dan ooit en stellen, mede dankzij sociale media, kritische vragen over uiteenlopende maatschappelijke thema's. Justitie vormt hierop geen uitzondering.

Het is dan ook essentieel dat de hoven en rechtbanken helder en toegankelijk communiceren. Door in begrijpelijke taal uitleg te geven over juridische en maatschappelijk relevante zaken, kan de magistratuur een brug slaan naar de samenleving. Zo wordt het vertrouwen in justitie versterkt. Duidelijkheid leidt uiteindelijk tot betere kennis, meer begrip en een grotere legitimiteit.

Binnen het bredere communicatiebeleid van de rechterlijke orde speelt de pers een sleutelrol. Via nieuwsmedia bereiken rechtszaken, vonnissen en arresten een breed publiek. Voor veel burgers zijn journalistieke kanalen de eerste – en soms de enige – toegangspoort tot de wereld van justitie.

Daarom is het van groot belang dat de hoven en rechtbanken blijven investeren in een duurzame relatie met journalisten en mediaorganisaties. Wederzijds vertrouwen, duidelijke afspraken en een gedeeld engagement vormen de fundamenteën van een constructieve samenwerking.

Dit document, 'Guidelines – Praktische modaliteiten voor de relaties met de media', biedt een overzicht van de algemene principes die deze samenwerking ondersteunen en vergemakkelijken.

Een overzicht van de wettelijke bepalingen waarop deze Guidelines steunen, vindt u achteraan in deze tekst.

1. Wie communiceert met de pers?

Woordvoerder van het College van de hoven en rechtbanken (CHR)

De woordvoerder van het CHR beantwoordt vragen van de pers rond de algemene werking van de hoven en rechtbanken die een rechtsgebied overschrijden. Hij/zij verzorgt ook de perscommunicatie van het CHR (rapporten, projecten, algemeen kader, ...). De woordvoerder verwijst journalisten door naar de persattaché of de persmagistraat voor vragen over specifieke vonnissen, arresten of gerechtelijke dossiers.

De woordvoerder is bereikbaar via CCT-CHR.press@just.fgov.be.

Persattaché

De persattaché is een belangrijk aanspreekpunt voor journalisten (persvragen over lopende procedures en vonnissen en arresten, aanvragen voor interviews, medewerking aan televisieprogramma's, vragen over de organisatie van de zitting, ...). De persattaché verstuurt persberichten rond belangrijke of maatschappelijk relevante vonnissen en arresten. Je kan als journalist ook bij de persattaché terecht voor het opvragen van specifieke vonnissen en arresten.

Er is op dit moment voor elk rechtsgebied een persattaché aangewezen:

- rechtsgebied Antwerpen: Luc De Cleir (luc.decleir@just.fgov.be)
- rechtsgebied Bergen: Christophe Blanckaert (christophe.blanckaert@just.fgov.be)
- rechtsgebied Brussel: Philippe Vanstapel (philippe.vanstapel@just.fgov.be)
- rechtsgebied Gent: Peter Catthoor (peter.catthoor@just.fgov.be)
- rechtsgebied Luik: Amélie James (amelie.james@just.fgov.be)

Persrechter

Alle hoven en rechtbanken hebben één of meerdere persrechters aangesteld. De persrechters beantwoorden vragen van journalisten en lichten vonnissen of arresten toe (met uitzondering van de beslissingen die ze zelf hebben uitgesproken).

Geaccrediteerde journalisten kunnen op het persportaal (zie verder) de lijst raadplegen van [persrechters en de gerechtelijke entiteiten](#) waarvoor zij optreden.

De rechtbanken en het Openbaar Ministerie: wie communiceert wanneer?¹

Tijdens het opsporingsonderzoek verstrekt het Openbaar Ministerie de informatie aan de pers. Ook tijdens het gerechtelijk onderzoek kan het Openbaar Ministerie communiceren, op voorwaarde dat de onderzoeksrechter hiermee instemt.

In uitzonderlijke gevallen zal de onderzoeksrechter zelf de pers te woord staan, bijvoorbeeld in zijn hoedanigheid van voorzitter van een beroepsvereniging. Deze communicatie heeft nooit betrekking op individuele dossiers.

De persrechters en de persattachés van de hoven en rechtbanken communiceren in principe niet over lopende onderzoeken.

Het Openbaar Ministerie verstrekt ook informatie aan de media over de dossiers die behandeld worden door de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling, behalve wanneer het gaat om informatie over de algemene werking van deze kamers. In dat geval gebeurt de communicatie door de persattachés of de persmagistraten.

Wanneer de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling een beslissing ten gronde neemt, wordt de pers geïnformeerd door de persmagistraat of de persattaché. Dit geldt voor beslissingen tot internering en beslissingen tot opschorting van de uitspraak.

Vanaf het moment dat een dagvaarding om voor de rechtbank te verschijnen is betekend, of wanneer een verwijzingsbeschikking naar de rechtbank of het hof van assisen is uitgesproken door de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling, is het de taak van de persmagistraat of de persattaché om de media te informeren over het verdere verloop van de procedure en over het uiteindelijke vonnis of arrest.

¹ Artikelen 28*quinquies*, 57 en 90*sedecies* Wetboek van Strafvordering en 'Omzendbrief die de communicatie van het openbaar ministerie met de pers organiseert' - COL 01/2019 van 25 januari 2019.

Bij de strafuitvoeringsrechtbanken verstrekken de persrechters of persattachés informatie over de rechtspleging en de uitspraken van deze rechtbanken.

Alleen het Openbaar Ministerie is bevoegd om toelichting te geven over de verdere uitvoering van individuele straffen.

2. Praktische modaliteiten

Toegang tot de rechtbank en de zittingszalen²

De gerechtsgebouwen en zittingszalen zijn in principe openbaar en vrij toegankelijk voor het publiek en de pers. De griffies zijn uitsluitend toegankelijk tijdens de openingsuren. De raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling houden hun zittingen achter gesloten deuren.

De kamervoorzitter is verantwoordelijk voor de ordehandhaving in de zittingszaal en kan autonoom maatregelen nemen om het goede verloop van de zitting te waarborgen. Voorbeelden hiervan zijn:

- het verwijderen van personen uit de zittingszaal,
- het al dan niet toelaten van audiovisuele media (opnameapparatuur, fotografen, camerateams),
- het verbod op het gebruik van laptop of gsm,
- een eventuele beperking of verbod op online berichten, zoals liveblogs³.

In bepaalde gevallen kan de kamervoorzitter ook beslissen om een zaak achter gesloten deuren te behandelen. Zowel journalisten als publiek moeten dan de zittingszaal verlaten.

Plaatsen voor de pers

Journalisten kunnen de behandeling van een zaak volgen vanuit de zittingszaal, op de plaatsen die voor het publiek beschikbaar zijn.

In bepaalde dossiers kan het hof of de rechtbank enkele zitplaatsen speciaal voor de pers reserveren. Indien er plaatsgebrek is, krijgen de partijen die rechtstreeks bij de zaak betrokken zijn altijd voorrang. Bij grote mediabelangstelling en indien de infrastructuur dit toelaat, wordt een aparte zaal voorzien waar journalisten de zitting live kunnen volgen via een scherm. Waar mogelijk wordt een grotere zittingszaal gebruikt om iedereen optimaal te ontvangen. Alle

²Artikelen 757, 759, 760, 761 en 762 Gerechtelijk wetboek; artikelen 13 en 14 Wet van 5 mei 2014 betreffende de internering; artikel 190 Wetboek van Strafvordering.

³ De voorzitter kan oordelen dat deze berichten een belemmering vormen voor een goede rechtspleging of een ordelijk verloop van de zitting. Online berichtgeving, zeker live, houdt het gevaar in dat de betrokkenen bij een rechtszaak niet meer vrijuit durven te spreken.

praktische afspraken worden vóór de start van de zitting meegedeeld door de persattaché of persrechter.

Audiovisuele opnames⁴

Journalisten moeten altijd vooraf toestemming vragen aan de persattaché of persrechter om tijdens een zitting foto's te nemen, te filmen of geluidsopnames te maken. De kamervoorzitter beslist of dit wordt toegestaan, eventueel na overleg met de betrokken partijen en hun advocaten. Ook het maken van foto's of opnames van buitenaf is verboden zonder voorafgaande toestemming. De kamervoorzitter bepaalt bovendien hoelang opnames mogen duren.

Het maken van geluids- of audiovisuele opnames zonder toestemming kan worden bestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar en/of een geldboete van 200 € tot 10.000 € (artikel 759/1 Gerechtelijk Wetboek).

Beklaagden, slachtoffers en partijen in een burgerlijke procedure mogen niet herkenbaar in beeld worden gebracht, tenzij zij vooraf en uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven, rechtstreeks of via hun advocaat.

Andere aanwezigen – zoals getuigen, deskundigen, veiligheidsmedewerkers, minderjarigen, geïnterneerden en het publiek – mogen nooit herkenbaar worden gefilmd of gefotografeerd.

Opnames mogen de goede rechtspleging en een ordelijk, veilig verloop van de zitting nooit hinderen.

Voor opnames (foto, video, audio) in het gerechtsgebouw buiten de zittingszalen is toestemming nodig van de voorzitter van de rechtbank of van de persrechter/persattaché. Hiervoor kan een specifieke plaats worden toegewezen. Het is verboden om toevallige passanten herkenbaar in beeld te brengen.

Persportaal

- Het CHR biedt op zijn website [een persportaal](#) aan voor geaccrediteerde journalisten. Via dit portaal is informatie ter beschikking over de werking van de hoven en rechtbanken, waaronder:

⁴ Artikelen 759/1 en 759/2 Gerechtelijk wetboek, artikelen 417/63 en 433bis Strafwetboek

- per rechtscollege een lijst met contactpersonen voor de pers,
- zittingsrollen (overzicht van de zaken),
- persberichten,
- kopieën van vonnissen en arresten.

Elke gerechtelijke entiteit bepaalt zelf welke informatie zij via het persportaal beschikbaar stelt.

Als journalist toegang tot het persportaal aanvragen? Dat kan eenvoudig via het [online formulier](#). U bezorgt een kopie van uw perskaart en gaat akkoord met de [Gebruiksvoorwaarden van het persportaal](#).

Zittingsrollen

Sommige rechtbanken publiceren de [zittingsrollen](#) op het persportaal.

De zittingsrollen bevatten onder meer datum en uur van de zitting, de kamer die de zaak behandelt, de namen van de partijen, de aard van de zaak en de fase van de procedure (inleiding, pleidooien, uitspraak, ...).

Rekening houdend met de toepasselijke regelgeving en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden de zittingsrollen van de jeugdrechtbank, de familierechtbank, de raadkamer, de kamer van inbeschuldigingstelling en van de kamers van het hof van beroep die jeugd- en familiezaken behandelen, niet gepubliceerd.

De zittingsrollen worden van het portaal verwijderd ten laatste 1 maand na de zitting.

Persberichten

De persattachés en de persrechter versturen hun persberichten per mail naar de journalisten.

De [persberichten](#) over de rechtszaken die maatschappelijke relevantie hebben en veel belangstelling van de maatschappij genieten, worden gepubliceerd op de website van de hoven en rechtbanken.

Het gepseudonimiseerde vonnis of arrest kan op dezelfde manier gepubliceerd worden indien dit maatschappelijk relevant is.

Persberichten op de website worden ten laatste na een jaar verwijderd tenzij er redenen zijn het persbericht langer beschikbaar te houden voor de maatschappij. De vonnissen en arresten worden uiterlijk zes maanden na publicatie van de website verwijderd, tenzij er objectieve redenen zijn om de informatie langer beschikbaar te houden.

Consulteren van vonnissen en arresten gepubliceerd op het persportaal

De gerechtelijke uitspraken die op [het online persportaal](#) worden gepubliceerd, zijn enkel toegankelijk voor journalisten van wie de accreditatie geverifieerd werd door het CHR.

De beslissing om een (eventueel gedeeltelijk gespeudonimiseerd) vonnis of arrest op het persportaal te publiceren, wordt genomen door het hof of de rechtbank die de uitspraak heeft gedaan.

Bij het proactief delen met de media van gerechtelijke beslissingen is het van bijzonder belang een evenwicht te bewaren tussen, enerzijds, openbaarheid en het recht op informatie en, anderzijds, het recht op gegevensbescherming.

Op basis van Europese rechtspraak worden de volgende criteria gehanteerd om deze afweging te maken en te beslissen welke vonnissen en arresten proactief via het persportaal ter beschikking worden gesteld van de media⁵:

Openbaar belang van het debat	<i>Is de uitspraak maatschappelijk relevant? Is er persbelangstelling?</i>
Bekendheid van de persoon	<i>Is er een band tussen het publieke persona en het dossier, waardoor een verhoogde maatschappelijke controle gerechtvaardigd kan worden?</i>
Eerder gedrag van de persoon	<i>Heeft de betrokkene zichzelf in het verleden publiekelijk uitgesproken over de zaak? Is hij eerder betrokken geweest bij gelijkaardige feiten? Kadert de beslissing binnen een bredere maatschappelijke discussie waarbij hij betrokken is?</i>

⁵ *Hachette Filipacchi Associates (ICI Paris) c. France*, CEDH, §52 - 53 ; [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-93788%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-93788%22]}).

Inhoud, vorm en gevolgen van de publicatie	<i>Hoe kan de betrokkene in de media gepresenteerd worden?</i>
Gevoeligheid van de gegevens	<i>Bevat de beslissing gevoelige of bijzondere categorieën persoonsgegevens? Kan de beslissing leiden tot stigmatisering of bijzondere reputatieschade?</i>
Hoedanigheid van de betrokkene	<i>Wat is de rol van de betrokkene in de procedure? Moet hij verhoogde bescherming genieten (bv. minderjarigen, slachtoffers, of andere kwetsbare personen)?</i>
Identificeerbaarheid	<i>Wordt de betrokkene direct geïdentificeerd? Is indirecte identificatie mogelijk?</i>

Afhankelijk van de risico's worden op het persportaal enkel bepaalde categorieën van gevoelige gegevens in de vonnissen en arresten gepseudonimiseerd, zoals slachtoffers in zedenzaken, minderjarigen, evenals de personen die betrokken zijn bij gerechtelijke zaken in verband met medische dossiers.

Vonnissen en arresten worden ten laatste zes maanden na de publicatie verwijderd van het online persluik, tenzij er objectieve redenen zijn om de informatie langer beschikbaar te houden.

Consulteren van specifieke vonnissen en arresten⁶

Journalisten die een kopie willen verkrijgen van een **specifiek** vonnis of arrest, kunnen zich richten tot [de persattaché of de persrechter](#). Ze kunnen hun aanvraag ook indienen via CCT-CHR.press@just.fgov.be.

⁶ Artikel 20 van de Wet van 16 oktober 2022 tot oprichting van het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde en betreffende de bekendmaking van de vonnissen, houdende tijdelijke versoepelingen betreffende de elektronische ondertekening door leden of entiteiten van de rechterlijke orde en tot wijziging van de assisenprocedure betreffende de wraking van de gezworenen (Belgisch Staatsblad 24 oktober 2022); Artikel 782, § 4, tweede lid, 8° van het Gerechtelijk Wetboek.

Vonnissen of arresten worden pas overgemaakt nadat de advocaten en de partijen de beslissing van de rechtbank of het hof vernomen hebben.

Voor zover als mogelijk worden persoonsgegevens die niet noodzakelijk zijn voor het beoogde journalistieke doel gepseudonimiseerd.

Journalisten moeten vonnissen en arresten behandelen volgens de geldende journalistieke deontologische codes.

De journalist blijft in alle omstandigheden zelf verantwoordelijk om de nodige maatregelen te nemen ter bescherming van de privacy en persoonsgegevens die in het vonnis of het arrest zijn opgenomen.

Vonnissen en arresten mogen in geen enkel geval aan derden worden doorgegeven. Een inbreuk op dat verbod is niet alleen mogelijk strafbaar, maar kan ook leiden tot een tijdelijke of definitieve uitsluiting van de door de persattaché/persrechter en/of de persdienst van het CHR verleende faciliteiten.

Op elke kopie van een vonnis of arrest wordt vermeld:

‘Vertrouwelijk. Enkele ten behoeve van de pers en uitsluitend voor journalistieke doeleinden. Te behandelen volgens uw deontologische code(s) (bv. anonimiseren, ...). Mag niet doorgegeven worden aan derden. Het verspreiden of kopiëren van dit document is strikt verboden. Tenzij anders meegedeeld moet u ervan uitgaan dat verzet tegen een verstekvonnis/verstekarrest en een beroep/beroep in cassatie tegen een tegensprekelijk vonnis/arrest nog mogelijk is.’

Medewerking aan televisieprogramma's of documentaires

Voor het maken van audiovisuele opnames van het volledige verloop van een gerechtelijke procedure (bijvoorbeeld in het kader van een documentaire over de familierechtbank, het hof van assisen, ...) of de werking van de hoven en rechtbanken, moet het productiehuis of de journalist vooraf een schriftelijk en gemotiveerd verzoek indienen via CCT-CHR.press@just.fgov.be of bij de bevoegde [persattaché of persrechter](#).

De beslissing om mee te werken aan een programma of documentaire wordt genomen door de voorzitter van de rechtbank of de eerste voorzitter van het hof.

De rechter of raadsheer die de zitting voorziet waarin opnames worden gemaakt, beslist autonoom of audiovisuele opnames in de zittingszaal worden toegelaten.

Wat als de pers deze guidelines niet naleeft?

De rechterlijke orde verwacht dat de leden van de pers hun deontologische code naleven, evenals de regels in deze guidelines opgenomen en de afspraken of voorwaarden die zijn overeengekomen met de persattaché, de persmagistraat of de kamervoorzitter.

Bij niet-naleving worden de betrokken journalisten hierop aangesproken.

Wanneer een mediakanaal of journalist de guidelines of afspraken niet naleeft, informeert de persattaché of persmagistraat zowel de voorzitter van de rechtbank (of de eerste voorzitter van het hof van beroep of het arbeidshof) als de woordvoerder van het CHR.

Afhankelijk van de aard en ernst van de inbreuk kan de voorzitter van de gerechtelijke entiteit of de persmagistraat maatregelen nemen. In de zwaarste gevallen kan de journalist de toegang tot de persfaciliteiten worden ontzegd, of – op bevel van de kamervoorzitter – tot de zittingszaal.

Overtredingen van de persrichtlijnen kunnen leiden tot:

- een waarschuwing,
- de melding van de feiten bij de directeur nieuws en/of de hoofdredacteur van het mediahuis waarvoor de journalist werkt,
- een klacht bij de ombudsman van de Raad voor de Journalistieke Deontologie of de Franstalige Raad voor de Journalistieke Deontologie,
- een tijdelijke of definitieve uitsluiting van de faciliteiten die door de persdienst van het CHR worden verleend.

3. Relevante wettelijke bepalingen

Gerechtelijk wetboek

- **Artikel 757 Gerechtelijk Wetboek**

§1 Behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen, zijn de pleidooien, de verslagen en de vonnissen openbaar.

§ 2 In afwijking van paragraaf 1 verlopen de volgende gerechtelijke procedures in raadkamer, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep, wat de pleidooien en verslagen betreft:

1° de gerechtelijke procedures inzake afstamming bedoeld in de artikelen 312, § 2, 314, 318, 322, 329bis, 330 en 332quinquies van het Burgerlijk Wetboek;

2° de gerechtelijke procedure inzake de vordering tot uitkering voor levensonderhoud, opvoeding en passende opleiding, bedoeld in artikel 338 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover de verweerder bij de eerste verschijning voor de rechtbank of het hof enkel het bedrag betwist van de uitkering tot levensonderhoud;

3° de gerechtelijke procedures inzake het ouderlijk gezag, bedoeld in de artikelen 373, 374, 375bis, 387bis en 387ter van het Burgerlijk Wetboek;

4° [...]

5° [...]

6° de gerechtelijke procedure inzake de wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1479 van het Burgerlijk Wetboek;

7° de gerechtelijke procedures inzake adoptie, bedoeld in het vierde deel, boek IV, hoofdstuk VIIIbis van het Gerechtelijk Wetboek;

8° de gerechtelijke procedures inzake voogdij, bedoeld in de artikelen 1235 en 1236bis van het Gerechtelijk Wetboek;

9° de gerechtelijke procedures inzake de beschermingsmaatregelen bedoeld in deel IV, boek IV, hoofdstuk X;

10° de gerechtelijke verzoeningsprocedures inzake vorderingen van echtgenoten betreffende hun wederzijdse rechten en verplichtingen en hun huwelijksvermogenstelsel, bedoeld in artikel 1253quater van het Gerechtelijk Wetboek;

11° de gerechtelijke procedures betreffende de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed, bedoeld in het vierde deel, boek IV, hoofdstuk XI, van het Gerechtelijk Wetboek voor zover partijen persoonlijk verschijnen;

12° de gerechtelijke procedures betreffende de bescherming van het grensoverschrijdend hoederecht en bezoekrecht bedoeld in het vierde deel, boek IV, hoofdstuk XIIbis, van het Gerechtelijk Wetboek;

13° de gerechtelijke procedures betreffende rechtsvorderingen die samenhangen met die welke bedoeld zijn in 1° tot 12°, voor zover zij op dezelfde zitting worden behandeld;

14° de zittingen tot minnelijke schikking die worden gehouden door de kamers voor minnelijke schikking.

De rechter kan evenwel in elke stand van het geding, naargelang de omstandigheden, de openbaarheid van de debatten bevelen, hetzij ambtshalve, hetzij op vraag van het openbaar ministerie of van een partij in het geding, behalve wat de in het eerste lid, 9°, bedoelde procedures betreft.

- **Artikel 759 Gerechtelijk Wetboek**

De toehoorders wonen de zittingen bij eerbiedig en stilzwijgend; alles wat de rechter tot **handhaving van de orde** beveelt, wordt stipt en terstond uitgevoerd.

- **Artikel 759/1 Gerechtelijk Wetboek**

Het maken van **geluids- of audiovisuele opnames** van de zitting, het bewaren, het verspreiden daarvan onder derden of het verrichten van enige andere verwerking, zonder voorafgaande toestemming van het gerecht, wordt **bestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar en met een geldboete van tweehonderd euro tot tienduizend euro, of met een van die straffen alleen.**

In geen geval mogen opnames van beeld of geluid die op grond van het eerste lid verboden zijn, nadien als bewijsmiddel worden toegelaten.

- **Artikel 759/2 Gerechtelijk Wetboek**

Het gerecht waarvoor de openbare zitting wordt gehouden, kan beslissen, ten uitzonderlijke titel, de openbare zitting op te nemen wanneer **deze geluids- of audiovisuele opname van belang is voor het aanleggen van historische justitiearchieven of voor educatieve doeleinden met het oog op kennis over te dragen over het recht of over de werking van het rechtssysteem**, met de toestemming van de personen voor de opname van hun stem en afbeelding, elk voor wat hen betreft. Die toestemming kan worden ingetrokken op elk ogenblik tijdens de zitting.

Elke op de zitting, fysiek of per videoconferentie verschijnende, eraan deelnemende of er zetelende persoon, alsook het publiek kan worden onderworpen aan deze opnames.

De opname kan plaatsvinden op voorwaarde dat zij het goede verloop van het geding en de uitoefening van de rechten van verdediging niet belemmert. De opnames worden vanaf vaste punten gemaakt.

Het gerecht kan te allen tijde de opname schorsen of beëindigen in de uitoefening van zijn bevoegdheid van handhaving van de orde ter terechtzitting.

Deze opname wordt gemaakt en bewaard middels het videoconferentiesysteem bedoeld in artikel 763bis, § 1, 2°, voor een termijn van dertig jaar, waarna het in het Rijksarchief bedoeld in de archiefwet van 24 juni 1955 wordt overgebracht. De Koning bepaalt de praktische en technische nadere regels in verband met de opname en met zijn bewaring.

De opnames die worden bewaard in het videoconferentiesysteem kunnen worden geraadpleegd en verwerkt voor educatieve of historische onderzoeksdoeleinden, met de schriftelijke toelating van de beheerder bedoeld in artikel 763ter, § 2, onder de voorwaarden die hij bepaalt.

De in het beheerscomité bedoeld in artikel 782, § 6, vertegenwoordigde entiteiten, treden op als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 4, 7), en overeenkomstig artikel 26 van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) of, in voorkomend geval, in de zin van artikel 26, 8°, en overeenkomstig artikel 52 van de wet van 30 juli

2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

In geen geval mag de opname nadien als bewijsmiddel worden toegelaten.

- **Artikel 760 Gerechtelijk Wetboek**

Hij die tekens van goed- of afkeuring geeft bij de verdediging van partijen, de toespraken van rechters of openbaar ministerie, de ondervragingen, waarschuwingen of bevelen van de magistraten, het uitspreken van vonnissen of beschikkingen, of die stoornis verwekt, **kan door de rechter worden gewaarschuwd en zelfs, zo daartoe grond bestaat, op zijn bevel uit de gehoorzaal worden gezet en desnoods voor ten hoogste vierentwintig uren worden aangehouden.**

De dader wordt opgesloten op vertoon van het proces-verbaal waaruit het bevel tot aanhouding blijkt.

- **Artikel 761 Gerechtelijk Wetboek**

Indien de stoornis verwekt wordt door een persoon die aan een wettelijk aangestelde tuchtoverheid onderworpen is, maakt de rechter een proces-verbaal op dat hij aan deze overheid doet toekomen, onverminderd de in artikel 760 bepaalde politiemaatregelen, indien zulks noodzakelijk is.

- **Artikel 762 Gerechtelijk Wetboek**

Indien de behandeling onder toepassing valt van de strafwet, maakt de rechter proces-verbaal op en beveelt hij, indien daartoe grond bestaat, de betrokkene aan te houden en terstond voor de procureur des Konings te brengen, die zal vorderen zoals behoort.

- **Artikel 20 van de Wet van 16 oktober 2022 tot oprichting van het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde en betreffende de bekendmaking van de vonnissen, houdende tijdelijke versoepelingen betreffende de elektronische ondertekening door leden of entiteiten van de rechterlijke orde en tot wijziging van de assisenprocedure betreffende de wraking van de gezworenen (Belgisch Staatsblad 24 oktober 2022)**

Zolang de beheerder nog niet operationeel is, kan krachtens deze wet geen toegang worden geweigerd tot vonnissen aan derden die een beroep doen op de verwerkingsdoelen vermeld in **artikel 782, § 4, tweede lid, 6°, 7° en 8°**, van het Gerechtelijk Wetboek.

In afwachting van de operationalisering van de beheerder, nemen de in het eerste lid vermelde derden **als goede huisvader ten behoeve van voormelde verwerking zelf de nodige maatregelen om de privé en persoonsgegevens vermeld in de vonnissen te beschermen.**

- **Artikel 782, § 4, tweede lid, 8° van het Gerechtelijk Wetboek**

Het Centraal register is een geïnformatiseerde gegevensbank met als doelen: ...

8° de verwerking van gespecificeerde individuele in het Centraal register opgenomen gegevens, bedoeld in paragraaf 5, eerste lid, 1° tot 3°, **voor journalistieke doeleinden.**

Wetboek van strafvordering

- **Artikel 28quinquies Wetboek van Strafvordering**

§ 1. Behoudens de wettelijke uitzonderingen is het **opsporingsonderzoek geheim**. Eenieder die beroepshalve zijn medewerking dient te verlenen aan het opsporingsonderzoek, is tot geheimhouding verplicht. **Hij die dit geheim schendt, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek.**

...

§ 3. De **procureur des Konings** kan, indien het openbaar belang het vereist, **aan de pers gegevens verstrekken**. Hij waakt voor de inachtneming van het vermoeden van onschuld, de rechten van verdediging van de verdachte, het slachtoffer en derden, het privé-leven en de waardigheid van personen. Voor zover als mogelijk wordt de identiteit van de in het dossier genoemde personen niet vrijgegeven.

§ 4. De **advocaat** kan, indien het belang van zijn cliënt het vereist, **aan de pers gegevens verstrekken**. Hij waakt voor de inachtneming van het vermoeden van onschuld, de rechten van verdediging van de verdachte, het slachtoffer en derden, het privé-leven, de waardigheid van personen en de regels van het beroep. Voor zover als mogelijk wordt de identiteit van de in het dossier genoemde personen niet vrijgegeven.

- **Artikel 57 Wetboek van Strafvordering**

§ 1. Behoudens de wettelijke uitzonderingen is het **gerechtelijk onderzoek geheim**. Eenieder die beroepshalve zijn medewerking dient te verlenen aan het gerechtelijk onderzoek is tot geheimhouding verplicht. **Hij die dit geheim schendt, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek.**

...

§ 3. De **procureur des Konings** kan, **met instemming van de onderzoeksrechter en indien het openbaar belang het vereist**, aan de pers **gegevens verstrekken**. Hij waakt voor de inachtneming van het vermoeden van onschuld, de rechten van verdediging van de in verdenkinggestelde, het slachtoffer en derden, het privé-leven en de waardigheid van personen. Voor zover als mogelijk wordt de identiteit van de in het dossier genoemde personen niet vrijgegeven.

§ 4. De **advocaat** kan, indien het belang van zijn cliënt het vereist, **aan de pers gegevens verstrekken**. Hij waakt voor de inachtneming van het vermoeden van onschuld, de rechten van verdediging van de in verdenkinggestelde, het slachtoffer en derden, het privé-leven, de waardigheid van personen en de regels van het beroep. Voor zover als mogelijk wordt de identiteit van de in het dossier genoemde personen niet vrijgegeven.

- **Artikel 90 sedecies Wetboek van Strafvordering**

De procureur des Konings kan in andere situaties dan bedoeld in de artikelen 28quinquies en 57 indien het openbaar belang het vereist, aan de pers gegevens betreffende feiten die strafbaar zijn met criminele of correctionele straffen verstrekken. Hij waakt voor de inachtneming van het vermoeden van onschuld zolang niet definitief rechterlijk de schuld of onschuld is vastgesteld, de rechten van verdediging van de beklaagde of de beschuldigde, het slachtoffer en derden, het privéleven en de waardigheid van personen. Voor zover als mogelijk wordt de identiteit van de in het dossier genoemde personen niet vrijgegeven.

De procureur des Konings kan in het raam van het openbaar belang en de voorkoming van strafbare feiten met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid duiding geven over ernstige criminele en correctionele zaken die werden afgesloten met een in kracht van gewijsde veroordeling.

- **Artikel 190 Wetboek van Strafvordering**

De behandeling geschiedt in het openbaar, op straffe van nietigheid. Wanneer de vervolgingen zijn gegrond op de artikelen 417/7 tot 417/36, 417/38, 417/44, 417/46, 417/47, 417/56, 433quater/1, 433quater/4]6 of op artikel 433quinquies van het Strafwetboek in geval van uitbuiting van prostitutie of andere vormen van seksuele uitbuiting, **kan het vonnisgerecht bevelen dat de zaak met gesloten deuren wordt behandeld, indien een van de partijen of het slachtoffer het vraagt, namelijk met het oog op de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer.**

...

Strafwetboek

- **Artikel 417/63 Strafwetboek (Slachtoffers van seksueel geweld)** Bescherming van de identiteit van het slachtoffer

§ 1. Het publiceren en verspreiden door middel van boeken, pers, film, radio, televisie of op enige andere wijze, van teksten, tekeningen, foto's, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van het slachtoffer van een in dit hoofdstuk bedoeld misdrijf zijn verboden, tenzij met schriftelijke toestemming van het slachtoffer of met toestemming, ten behoeve van het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek, van de procureur des Konings of van de met het onderzoek belaste magistraat.

Indien het slachtoffer minderjarig is, kan deze, noch de personen aan wie het ouderlijk gezag over de betrokkene is toevertrouwd, toestemming geven.

§ 2. Het overtreden van dit artikel wordt bestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en met geldboete van driehonderd euro tot drieduizend euro of met een van die straffen alleen.

- **Artikel 433bis Strafwetboek**

Publicatie en verspreiding van het verslag van de debatten voor de **jeugdrechtbank**, voor de **onderzoeksrechter** en voor de kamers van het hof van beroep die bevoegd zijn om over het hoger beroep tegen hun beslissingen te oordelen, door middel van boeken, pers, film, radio, televisie, of op enige andere wijze, zijn verboden.

Alleen de motieven en het beschikkend gedeelte van de in openbare terechtzitting uitgesproken

rechterlijke beslissing vormen, onder voorbehoud van de toepassing van het derde lid, hierop een uitzondering.

Publicatie en verspreiding door middel van welke procédés ook van teksten, tekeningen, foto's of beelden waaruit de identiteit kan blijken van een persoon die vervolgd wordt, of ten aanzien van wie een maatregel is genomen als bedoeld in (de artikelen 37, 39, 43, 49, 52, 52quater en 57bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade) of in de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, zijn eveneens verboden. Hetzelfde geldt voor de persoon ten aanzien van wie een maatregel genomen is in het kader van de rechtspleging als bedoeld in artikel 63bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming. **Overtreding van dit artikel wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en met geldboete van driehonderd euro tot drieduizend euro of met een van die straffen alleen.**

- **Artikel 458 Strafwetboek**

Geneesheren, heekundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep **kennis dragen van geheimen** die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in recht of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet, het decreet of de ordonnantie hen verplicht of toelaat die geheimen bekend te maken, **worden gestraft met gevangenisstraf van een jaar tot drie jaar en een geldboete van honderd euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.**

Wet van 5 mei 2014 betreffende de internering

- **Artikel 9**

§ 1 **De onderzoeksgerechten**, tenzij het gaat om misdaden of wanbedrijven die worden beschouwd als politieke misdrijven of drukpersmisdrijven, behoudens voor drukpersmisdrijven die door racisme of xenofobie ingegeven zijn, en de vonnisgerechten **kunnen de internering bevelen van een persoon:**

1° die een misdaad of wanbedrijf heeft gepleegd die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt en

2° die op het ogenblik van de beslissing aan een geestesstoornis lijdt die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden tenietdoet of ernstig aantast en

3° bij wie het gevaar bestaat dat hij als gevolg van zijn geestesstoornis, eventueel in samenhang met andere risicofactoren, opnieuw feiten zoals bedoeld in 1° zal plegen.

Het onderzoeksgerecht of het vonnisgerecht beoordeelt op met redenen omklede wijze of het feit de fysieke of psychische integriteit van derden heeft aangetast of bedreigd.

§ 2 De rechter beslist na uitvoering van het in [artikel 5](#) bedoelde forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek of actualisatie van een eerder uitgevoerd deskundigenonderzoek.

§ 3 In de interneringsbeslissing kan de rechter de geïnterneerde persoon uitdrukkelijk onbekwaam verklaren om de politieke rechten bedoeld in [artikel 8](#), tweede lid, van de Grondwet, uit te oefenen.

- **Artikel 13**

...

§ 4 De debatten vóór de raadkamer verlopen met gesloten deuren en de uitspraak is openbaar.

- **Artikel 14**

...

§ 2 De debatten voor de kamer van inbeschuldigingstelling verlopen met gesloten deuren en de uitspraak is openbaar.